

İstanbul, 20.07.2019

DUYURU 446

Konu: 7186 Sayılı Kanun hk.

7186 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 19.07.2019 tarih ve 30836 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Kanunda öne çıkan düzenlemeler aşağıda belirtilmiştir.

1. Yolcu Taşımacılığı Faaliyetinde Bulunanlar İçin Hasılat Esaslı Kazanç Tespiti Mümkün Hale Geldi

Gelir Vergisi Kanununun mülga 113 üncü maddesi “Hasılat esaslı kazanç tespiti” başlığı ile yeniden düzenlenmiştir. Düzenlemeye göre şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan ve bu faaliyetlerinden kaynaklanan hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde eden mükelleflerin talep etmeleri hâlinde söz konusu faaliyetlerinden elde ettikleri gayrisafi hasılatlarının (25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 38 inci maddesi kapsamında hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre vergilendirilen mükellefler için hesapladıkları katma değer vergisi dâhil tutarın) %10’u bu faaliyetlerine ilişkin vergiye tabi kazanç olarak esas alınır. Vergiye tabi kazancın bu suretle tespitinde ilgili faaliyete ilişkin giderler dikkate alınmaz ve bu kazanç herhangi bir indirim veya istisna uygulanmaz.

Kazançları bu kapsamda tespit edilenlerin;

a) Bu faaliyetlerine ilişkin gider veya maliyetleri, vergiye tabi diğer kazanç veya iratlarının tespitinde dikkate alınmaz.

b) Bu kazançları dışındaki beyana tabi diğer kazanç veya iratları hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

c) İki yıl geçmedikçe bu usulden çıkmaları mümkün değildir.

Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkrası hükümleri uyarınca bir takvim yılı içinde iki kez ceza kesilen mükellefler, cezanın kesildiği ve takip eden iki takvim yılına ait kazançları için bu madde hükümlerinden yararlanamaz.

Bu madde hükümleri kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanır.

2.Varlık Barışı Düzenlemesi

Kanun ile Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 90. madde ile aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını, bu maddedeki hükümler çerçevesinde, 31/12/2019 tarihine kadar Türkiye'deki banka veya aracı kuruma bildiren gerçek ve tüzel kişiler, söz konusu varlıkları serbestçe tasarruf edebilirler.

Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak %1 oranında hesapladıkları vergiyi, bildirim izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla bir beyanname ile bağlı bulunduğu vergi dairesine beyan eder ve aynı sürede öderler.

Birinci fıkra kapsamına giren varlıklar, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin en geç 31/12/2019 tarihine kadar kapatılmasında kullanılabilir. Bu takdirde, defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, borcun ödenmesinde kullanılan varlıklar için Türkiye'ye getirilme şartı aranmaksızın bu madde hükümlerinden yararlanılır.

Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan sermaye avanslarının, yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce Türkiye'ye getirilmek suretiyle karşılanmış olması hâlinde, söz konusu avansların defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla bu madde hükümlerinden yararlanılır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutan mükellefler, bu madde kapsamında Türkiye'ye getirilen varlıklarını, dönem kazancının tespitinde dikkate almaksızın işletmelerine dâhil edebilecekleri gibi aynı varlıkları vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabilir kazancın tespitinde dikkate almaksızın işletmelerinden çekebilirler.

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar, 31/12/2019 tarihine kadar vergi dairelerine beyan edilir. Beyan edilen söz konusu varlıklar, 31/12/2019 tarihine kadar, dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın kanuni defterlere kaydedilebilir. Bu takdirde, söz konusu varlıklar vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabilir kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilir. Bu fıkra kapsamında beyan edilen taşınmazların aynı sermaye olarak konulmak suretiyle işletme kayıtlarına alınması hâlinde, sermaye artırım kararının beyan tarihi itibarıyla alınmış olması ve söz konusu kararın beyan tarihini izleyen onuncu ayın sonuna kadar ticaret siciline tescil edilmesi kaydıyla, bu madde hükümlerinden faydalanılabilir. Vergi dairelerine beyan edilen varlıkların değeri üzerinden %1 oranında vergi tarh edilir ve bu vergi, tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenir.

Bu madde kapsamında ödenen vergi, hiçbir suretle gider yazılamaz ve başka bir vergiden mahsup edilemez. Türkiye'ye getirilen veya kanuni defterlere kaydedilen varlıkların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.

Bu madde kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz. Bu hükümden faydalanılabilmesi için bildirilen veya

beyan edilen tutarlara ilişkin tarh edilen verginin vadesinde ödenmesi ve birinci fıkra uyarınca bildirilen varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi şarttır.

3.Finansal Yapılandırma

Bankacılık Kanununa eklenen Geçici 32. madde ile finansal sıkıntıda olan işletmelerin borçlarını yapılandırabilmeleri için aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

Kapsam

Türkiye'de faaliyette bulunan bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri ile maddede tanımlanan diğer finansal kuruluşlarla kredi ilişkisinde bulunan ve Kurum tarafından çıkarılan yönetmeliğe göre hazırlanan Çerçeve Anlaşmalarda belirlenen borçlular, bu kuruluşlar tarafından kullanılmış olan kredilere ilişkin olarak alınacak tedbirlerle, geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve istihdama katkıda bulunmaya devam etmelerine imkân verilmesini sağlamak amacıyla, dahil oldukları risk grubundaki diğer borçlularla bir bütün olarak veya kısmen yeniden yapılandırmaya tabi tutulabilir.

Usul ve Esas

Finansal yeniden yapılandırmalara ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelik hükümleri çerçevesinde hazırlanan Çerçeve Anlaşmalar ile belirlenir.

Geri Ödeme Kabiliyeti Olanlar Faydalanabilir

Finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınacak borçluların mali durumlarının tespit edilmesi ve bu kapsamda borçlarının yeniden yapılandırılması sonucunda borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanacağına kanaat getirilmesi şarttır. Borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanamayacağına kanaat getirilen borçlular finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınamaz.

Mali Durum Tespiti Yaptırılması Zorunlu

Finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınacak borçluların mali durumunun tespiti ve finansal yeniden yapılandırmanın uygulanabilirliğine ilişkin değerlendirme; bağımsız denetim kuruluşlarına, Çerçeve Anlaşmaları kapsamında belirlenecek yeterli bilgi ve uzmanlığa sahip kuruluşlara veya borçlu tarafından kabul edilmesi hâlinde alacaklı kuruluşlara yaptırılır.

Finansal Yapılandırmada Neler Söz Konusu Olabilir

Finansal yeniden yapılandırmalarda; kredilerin vadelerini uzatmak, kredileri yenilemek, 6361 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla ilave kredi vermek, anapara, faiz, temerrüt faizi, gecikme cezaları ve kâr payları ile kredi ilişkisinden doğan diğer her türlü alacağı indirmek veya bunlardan kısmen veya tamamen vazgeçmek, teminat azaltmak, anapara, faiz veya kâr payı alacaklarını; kısmen veya tamamen iştirake çevirmek, özel amaçlı şirketler ile 6362 sayılı Kanuna göre kurulan yatırım fonlarına aynî, nakdî ya da tahsil şartına bağlı bir bedel karşılığı devir veya temlik etmek, borçlu ya da üçüncü kişilere ait aynî değerler karşılığında kısmen veya tamamen tasfiye etmek, satmak, bilanço dışına çıkarmak, diğer alacaklı kuruluşlar ve alacaklılarla birlikte hareket ederek protokoller yapmak gibi gerekli görülen tedbirler alınır.

Çerçeve Anlaşmaları ve Bu Kapsamda Düzenlenen Sözleşmeler İçin Öngörülen Özendirmeler

Çerçeve Anlaşmaları ve bu Anlaşmalar kapsamında düzenlenen Sözleşmelerde belirlenen esaslar uyarınca;

a) Yapılacak işlemler cezaevi harcı ve 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre alınan harçlardan (yargı harcı dahil) ve düzenlenecek kâğıtlar (Çerçeve Anlaşmaları ve Sözleşmeler dahil) 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre alınan damga vergisinden,

b) Alacaklı kuruluşlar tarafından her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek banka ve sigorta muameleleri vergisinden,

c) Kullanılan ve kullanılacak krediler kaynak kullanımını destekleme fonundan, müstesnadır.

13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan istisna hükmü, kanuni takibe alınma şartı aranmaksızın alacaklı kuruluşlara ilgili varlıklarını Çerçeve Anlaşmaları ve düzenlenen Sözleşmeler kapsamında devreden kurumlar ile bu suretle ilgili varlıkları devralan söz konusu alacaklı kuruluşların bu varlıkları satışından doğan kazançları hakkında da uygulanır.

25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (r) bendinde yer alan istisna hükmü, ilgili varlıkların Çerçeve Anlaşmaları ve düzenlenen Sözleşmeler kapsamında alacaklı kuruluşlara devir ve teslimi ile bu suretle ilgili varlıkları devralan alacaklı kuruluşların bu varlıkları devir ve tesliminde de uygulanır.

Sözleşme hükümleri uyarınca tahsilinden vazgeçilen alacak tutarları 213 sayılı Kanun hükümlerine göre alacaklı için değersiz alacak, borçlu için ise vazgeçilen alacak olarak dikkate alınır. Alacaklı kuruluşlar tarafından dahil oldukları risk grubunda bulunan borçlularla yapılan yeniden yapılandırma işlemlerinde bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

Otomatik Süre Uzatımları

Sözleşmelere göre borçları yeniden yapılandırılan borçlular tarafından alınmış olan teşvik belgelerinin süreleri ve ihracat taahhüt süreleri ile 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 20 nci maddesi çerçevesinde sağlanan kefaletleri de içermek üzere kredi garanti kurumları tarafından verilen garanti ve kefaletlerin süreleri, sözleşmeler ile belirlenen süreler kadar uzatılmış sayılır.

Düzenlemenin Geçerlilik Süresi

Bu madde hükümleri bu maddenin yayımı tarihinden itibaren iki yıl süreyle uygulanır. Bu süreyi iki yıl daha uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Bu maddeye göre yapılan Çerçeve Anlaşmaları ve bu Anlaşmalar kapsamında düzenlenen Sözleşmeler için sağlanan vergi istisnaları ve teşvikler, bu madde kapsamında düzenlenen sözleşmelere istinaden yapılacak işlemlere yukarıda yer alan süreyle sınırlı olmaksızın uygulanır.

Zimmet Suçuna İstisna

Bu madde uyarınca yapılacak teminat azaltma, anapara ve diğer alacaklardan vazgeçilerek kayıttan düşme yahut benzer işlemlerle kredilerin yeniden yapılandırılması bu Kanunun 160 ıncı maddesi ile düzenlenen zimmet suçunu oluşturmaz.

4.Yurt Dışına Çıkış Harcı Yükseltildi (Yürürlük 1 Ağustos 2019)

5597 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca Türkiye Cumhuriyeti pasaportu ile yurt dışına çıkış yapanlardan çıkış başına 15 TL harç alınmaktadır.

5597 sayılı Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “15 Türk Lirası” ibaresi “50 Türk lirası” şeklinde değiştirilmiştir.

Durum bilgilerinize sunulur.

**Saygı ile,
ERİŞ BAĞIMSIZ DENETİM
VE YMM A.Ş.**